

СПІВПРАЦЯ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ

Віталій ПОЧТОВИЙ,
голова Київського міського
комітету профспілки
працівників державних
установ

Складно уявити більш самоврядну організацію, ніж профспілка. Пряме обрання власних керівників — профспілкових лідерів, — формування виконавчих органів, простий та прозорий контроль їх роботи — основа організаційної діяльності будь-якої профспілки.

Саме тому профспілці, для якої поняття гласності, виборності, підзвітності членам профспілки та, безперечно, відповідальності перед спільчанами не є порожніми словами, близькі принципи самоврядування.

У структурі Профспілки працівників державних установ України Київський міський комітет займає одне з відповідальних місць не тільки через найбільшу чисельність членів профспілки в системі держустанов, а й завдяки своєму столичному статусу.

Підтвердженням тому є довіра більш ніж 60 тисяч членів профспілки, які працюють у понад 600 організаціях та установах вищих органів державної влади та місцевого самоврядування. Так, до складу Київського міського комітету профспілки працівників державних установ поряд з працівниками Адміністрації Президента та Кабінету Міністрів України, Верховного та Конституційного судів, Генеральної прокуратури та Національного банку України входять працівники апаратів Верховної Ради України та Київської міської ради.

Звісно, ми не виокремлюємо членів профспілки за їх посадою чи приналежністю до певної сфери управління державою, при цьому для нас велика честь представляти та захищати інтереси працівників органів місцевого самоврядування.

Київський міський комітет профспілки забезпечує повний спектр практичних заходів щодо вирішення завдань соціально-економічного та правового характеру: від супроводу організаційної та фінансової діяльності організацій, що входять до нього, до вирішення соціально-побутових питань кожного члена профспілки.

Значна робота здійснюється у напрямі розвитку соціального партнерства через укладання договорів про співпрацю, в тому числі з органами місцевого самоврядування. Так, у 2013 році укладено п'ять таких договорів. У зміст зазначених угод сторони вклали досить широкий спектр взаємних обов'язків та завдань щодо розвитку подальшої співпраці. Виходячи з повноважень та завдань, що сьогодні ставить держава та суспільство, нами проводиться значна робота визначення спільної позиції, насамперед у захисті членів профспілки службовців та працівників органів місцевого самоврядування.

На нашу думку, ефективність соціального партнерства забезпечується лише за умови достатньої нормативно-правової бази, що дозволяла б створити належні умови для діяльності працівників.

Саме тому міський комітет підтримує і бере активну участь у роботі Центрального комітету профспілки, яка спрямована на удосконалення існуючого нормативно-правового поля та підготовку пропозицій до проектів нормативно-правових актів, пов'язаних із соціально-економічним захистом членів профспілки, в тому числі працівників органів місцевого самоврядування.

Так, Київський міський комітет профспілки особливу увагу приділяв роботі над проектами Законів України «Про державну службу», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про службу в органах місцевого

самоврядування», «Про об'єднання територіальних громад» тощо.

Зокрема, низка пропозицій до зазначених проектів Законів України стосувалась питань оплати праці, соціальних гарантій, здійснення пенсійного забезпечення державних службовців та осіб, прирівняних до них за статусом, посадових осіб місцевого самоврядування, термінів уведення в дію цих законів та іншого.

Чимало представників Київського міського комітету профспілки взяли участь в обговоренні проекту Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Питання щодо переваг реформи системи місцевого самоврядування, а також її суті та основних напрямів, жваво обговорювалися у трудових колективах, на засіданнях профкомів тощо.

Сьогодні можна говорити про реальну участь профспілок у реформуванні держави в цілому. Завдяки створенню громадських рад при районних державних адміністраціях міста Києва десятки профспілкових активістів отримали мандат довіри громадськості та були обрані до складу дорадчих органів. На даний час функціонери профспілки займають активну позицію у донесенні думки громадськості до керівництва районів Києва.

Виконуючи свою основну функцію — представництва та захисту — міський комітет профспілки продовжує налагоджувати дієву співпрацю з органами державної влади та місцевого самоврядування.

У першу чергу, цей процес можливий на рівні первинних організацій профспілки через укладання колективних договорів та угод безпосередньо в установах, де вони діють.

Укладання колективних договорів досить складний процес. У розумінні деяких керівників, колективна угода — це лише додаткова відповідальність. Наше ж завдання — довести до них, що колективний договір є вигідним для обох сторін — і колективу, і адміністрації. У переважній більшості випадків це вдається.

Нині через колективні договори соціально-трудова відносина з роботодавцями регулюють 63 528 праців-

ників — членів профспілки в 469 з 486 членських організацій, незалежно від їх відомчої належності та чисельного складу.

Укладені колективні договори містять гарантії діяльності профспілкових організацій і дійсно членам профспілки забезпечують захист їх економічних, трудових і соціальних інтересів. Однак, зазначені договори вигідні і роботодавцю. Насамперед тому, що, укладаючи колективний договір з працівниками в особі представників профспілки, роботодавець захищений від необґрунтованих претензій щодо використання коштів на забезпечення гарантій і пільг, як з боку працівників, так і з боку контролюючих органів.

Вагомим досягненням міський комітет профспілки вважає також те, що колективні договори його первинних організацій щорічно визнаються кращими у конкурсі Профспілки працівників державних установ України. Зокрема, за підсумками Всеукраїнського конкурсу на кращий колективний договір, проведеного Федерацією профспілок України, у поточному році серед більш ніж 90 тисяч колективних договорів, укладених в державі, кращим став колективний договір Державного підприємства Управління справами Апарату Верховної Ради України «Готельний комплекс «Київ», де активно діє організація профспілки.

Профспілкою здійснюється правозахисна та представницька робота. Представництво колективних прав та інтересів членів профспілки здійснюється у формі участі у розробці проектів колективних договорів, угод, інших нормативно-правових актів, а також у переговорах при їх укладанні, прийнятті, юридичного супроводу переговорів, оформлення тих чи інших юридичних дій, правової мотивації пропозицій, внесених профспілковою стороною, проведення (при необхідності) правової експертизи місцевих нормативних актів тощо.

У 2013 році правозахисна робота міському отримала значний розвиток. За рішенням президії міському, створено правову інспекцію праці міста Києва. Відповідно до затвердженого положення її основними завданнями є здійснення на підприємствах, в установах, організаціях громадського контролю за додержан-

Засідання Київського міського комітету профспілки працівників державних установ

ням роботодавцями законодавства про працю та про профспілки. Відповідно до ст. 21, 40 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» правові інспектори праці міському мають право безперешкодного доступу та огляду виробничих, службових та інших приміщень підприємств, установ, організацій усіх форм власності, де працюють члени профспілки; вимагати і одержувати від роботодавця, іншої посадової особи необхідні документи, відомості і пояснення; у разі виявлення порушень законодавства про працю вносити роботодавцю подання щодо їх усунення, а також на звернення до органів судочинства.

Упродовж 2013 року надано 1 844 консультації з питань трудового законодавства, повноважень виборних органів та фінансової діяльності організацій профспілки.

Міським комітетом здійснюється юридичний супровід судових справ членів профспілки у вигляді написання позовних заяв та безпосереднього представництва їх в судах. Юридичний потенціал міському профспілки визначається не лише знаннями працівників апарату. Так, до складу міському входять первинні організації профспілки, що діють в Головному управлінні юстиції у м. Києві, Генеральній та Київській міській прокуратурах, Службі безпеки України та організаціях МВС України. Крім того, багато голів профкомів організацій профспілки

мають юридичну освіту та працюють у правових відділах і управліннях підприємств та організацій. Тому у профспілки є потенціал для подальшого розширення сфери правового захисту членів спілки шляхом безпосереднього залучення фахівців-юристів державних установ до подальшої роботи в даному напрямі.

При укладанні угод міськом профспілки окремо бере на себе додаткові зобов'язання щодо сприяння керівництву у забезпеченні його функцій стосовно вирішення соціально-побутових питань трудових колективів. Так, до угод містяться положення щодо надання знижок на дитячі путівки під час оздоровчого сезону, надання фінансової цільової допомоги та безкоштовної юридичної підтримки працівників установ та соціальних партнерів.

Міськом профспілки безпосередньо бере участь у професійних святах та відзначенні кращих працівників, організовує спортивні та культурно-масові заходи, різноманітні конкурси, «відпочинок вихідного дня» для трудових колективів тощо.

Приємно відзначити, що положення угод реально впроваджуються в життя з перших днів після їх підписання. Так, тільки за рахунок профспілкового бюджету міському, для членів профспілки в літній період надавалися значні знижки на путівки, передбачено обов'язкове супроводження дітей членів спілки до оздоровчих таборів.

Упродовж літнього періоду тільки міським комітетом були оздоровлені понад 1200 членів профспілки та їх дітей, на що витрачено понад 4,5 млн. грн., причому на путівки надано знижки на суму більше ніж 1 млн. грн.

Міський комітет профспілки активно здійснює навчання профспілкового активу. Сьогодні профспілковому лідеру необхідно не тільки знати чинне законодавство, а й уміти його застосовувати. Вважаючи профспілкове навчання невід'ємною частиною організаційного зміцнення профспілки та забезпечення соціального і економічного захисту працівника, Київський міськком профспілки у своїй Програмі дій на 2011—2015 роки присвятив даному напрямку окремий розділ.

Профспілкове навчання є не лише декларацією. Підтвердженням цьому є щоденна робота апарату та постійних комісій міськкому. Так, тільки у 2012/2013 навчальному році навчання пройшли понад 300 голів первинних організацій та профактивістів. На базі апарату міського комітету проведено 12 навчальних семінарів, під час яких були розглянуті питання проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, зайнятості населення, пенсійного та податкового законодавства, охорони праці, фінансової діяльності профкомів. На семінарські заняття також виносились питання організаційної, правової, культурно-масової, спортивної та оздоровчої діяльності профорганізацій.

Київський міськком профспілки здійснює активну міжнародну діяльність. Розуміючи необхідність обміну досвідом роботи із зарубіжними колегами, члени міськкому беруть участь у міжнародних освітніх проектах та робочих зустрічах. Ознайомлення з роботою колег зі споріднених профспілок за кордоном надає можливість упроваджувати в повсякденну діяльність напрацьовані ними механізми захисту людини праці, новітні методики профспілкової освіти та сучасні підходи до захисту прав профспілок.

Слід наголосити на спільних глобальних проблемах, що постають перед профспілками різних країн. У першу чергу це стосується втрати робочих місць, безробіття, проб-

леми першого робочого місця для молоді, заробітної плати, праці неповнолітніх, порушення прав та гарантій працівників тощо. Представники Київського міськкому профспілки були серед 4 718 делегатів (серед яких 156 міністрів різних країн) на 102-й сесії Міжнародної конфедерації праці, що проходила в червні поточного року у Женеві, і взяли участь в обговоренні спільних проблемних питань, що стоять перед профспілковою спільнотою Європи та світу. Проектуючи виступи делегатів та порушені проблеми на українське сьогодні, можемо зробити висновки про ті завдання, до вирішення яких мають долучитися профспілкові організації. Зважаючи на те, що забезпечення гідної праці має ґрунтуватись на соціальному діалозі, соціальному захисті, праві на працю та зайнятості, профспілки повинні брати активну участь у цих процесах, розвиваючи соціальний діалог, як життєво важливий фактор соціального та економічного зростання.

Київський міськком профспілки держустанов також був представлений на XIII конференції столичних профцентрів Європи (м. Рим, Італія), на якій керівники столичних профспілок європейських країн обговорювали стратегічні питання розвитку профспілок найбільших міст Європи.

Разом з Профспілкою державних і муніципальних службовців і працівників органів місцевого самоврядування «БЕМ-БІР-СЕН» (Туреччина) навесні поточного року у Стамбулі вивчалися можливості оздоровлення профактиву. Крім того, учасники зустрічі обмінялись досвідом у питаннях соціального захисту працівників та службовців.

Плідною була участь представників київського міського комітету профспілки у складі делегації Профспілки працівників державних установ України до м. Баку в 2011 році, яку приймала Профспілка працівників державних установ і громадського обслуговування Азербайджану. У вересні поточного року делегація профспілки Азербайджану відвідала Київ. Візит у відповідь є запорукою розвитку дружніх відносин споріднених профспілок. Обговорені питання соціального діалогу, форм та методів мотивації профспілкового

членства надали можливість обом сторонам напрацювати наступні кроки у подальшому співробітництві.

Зустрічі з колегами з Росії та Білорусі вже стали регулярними. Проведення спільних навчальних семінарів та різноформатних зустрічей дає можливість розвивати не тільки освітню діяльність, а й молодіжну роботу та оздоровлення дітей членів профспілки. Так, наслідком двосторонніх зустрічей з Мінським об'єднанням профспілок та Московською організацією профспілки державних установ стане обмін молодіжними делегаціями, а також відвідиниання дитьми членів профспілки президентських ялинок в Україні, Росії та Білорусі.

Однією зі спільних проблем споріднених профспілок із зарубіжних країн є питання кадрового резерву, виховання у профспілкових лідерів нестандартного підходу до вирішення критичних ситуацій, активності та принциповості при виконанні громадських повноважень. УВ цьому питанні головну роль необхідно віддати профспілковій молоді.

Зважаючи на поступове омолодження профспілкових активістів та з метою підготовки кадрового резерву, комісія міського комітету по роботі з молоддю постійно проводить навчальні заходи для них.

Крім того, з метою сприяння організації роботи профкомів та ефективного виконання покладених на них функцій і завдань, міський комітет розробляє методичні посібники з основних питань діяльності профкомів.

Окреслені питання це далеко не весь спектр заходів, що здійснюються міськкомом профспілки для виконання своїх функцій. Міськком проводить активну організаційну роботу, забезпечуючи обов'язкове підтвердження повноважень первинних організацій, яке базується на принципах виборності, матеріально-фінансової самостійності та підзвітності профспілкових організацій членам профспілки.

Переконані, що, здійснюючи роботу на основі прозорості, рівності та відповідальності, ми зможемо ефективно виконувати поставлені перед нами завдання і постійно підтверджувати довіру наших членів профспілки.